Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 18 ноябрь 1973 йил, якшанба ◆ № 271 (15.745). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ЭРТАГА РАКЕТА ҚЎШИНЛАРИ ВА АРТИЛЛЕРИЯ КУНИ

Ватанимиз жангчиларга аъло даражадаги кучли техника бериб қўйипти. Бунга жавобан улар ҳарбий техникани пухта ва маҳорат билан эгаллаб олмоқдалар. Суратда: Н. қисмда жанговар машқ ўтказилмоқда.

(ТАСС).

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхоз бу йил пахтадан юқори ҳосил олди. Колхоз деҳқонлари ҳосилдан бўшаган ерларни дарҳол шудгорлаб олмоқдалар. Суратда: (чапдан) тракторчи Б. Бакиров ва бош агроном Р. Эгамовлар шудгорланган ерларнинг сифатини текшириб кўрмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

ХУШХАБАРЛАР

Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги корхоналарининг коллективлари беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йили планини муддатидан аввал бажариш учун мусобақалашиб, маҳсулотни реализация қилиш ўн бир ойлик планини 17 ноябрь куни муддатидан аввал бажардилар.

Ой охиригача ўн бир ойлик планда белгиланганидан ташқари 120 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

◆ НАВОИЙ. Бу ерда янги, еттинчи уй-жой массивини қуришга киришилди. Ҳозирнинг ўзидаёқ 60 квартирали биринчи уй қад кўтарди. Микрорайонда болалар боғчалари ва яслилари, маданий-маиший муассасалар ҳам қурилади. Навоий қурилиш бошқармасининг монтажчилари яқинга қадар икки ярим ой мобайнида битта уйни йиғардилар, энди бўлса, бу ишни бир-бир ярим ой ичида бажармоқдалар.

◆ ҚЎНҒИРОТ. Қўнғирот балиқ заводининг балиқчилари Жанубий Орол денгизида биринчилардан бўлиб балиқ тутиш юзасидан планга қўшимча мажбуриятни бажардилар. Қабул пунктларига 7232 центнер — бир йилда қанча топшириш ваъда қилинган бўлса, шунча балиқ етказиб берилди. Довуткўл, Хўжакўл ва Машанкўл кўлларида балиқ овлаётган Т. Тилемисов, К. Сеитмуротов, А. Тўраев каби овчилар беш йилликнинг охирги йили ҳисобига ишламоқдалар.

◆ МУБОРАК. Жанубий Қизилқумдаги Ўртабулоқ газ конденсат конида ускуналар монтаж қилиб бўлинди. Таркибида олтингугурт кўп бўлган газ Муборакда қурилган заводга бу ердан жўнатилади. Муборакда эса мамлакатда энг арзон олтингугурт олинади. Мубораккача бўлган магистрал газ қувури синовдан ўтди ва газни қабул қилиб олишга тайёрлаб қўйилди. (ЎзТАГ).

ЧЎЛ ДУРДОНАСИ

Мирзачўлнинг тўнғич хўжалиги — Титов номли 6-совхоз чўлқуварлари 20 минг тоннадан зиёд дурдона тайёрлаб, зиммага олган социалистик мажбуриятини шараф билан бажарди. Ялпи пахтанинг 17 минг 500 тоннаси машиналарда терилди. Ҳар гектар ердан 30,3 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарилди. Машиналарда терилган пахта ҳар гектар ҳисобига 27 центнерни ташкил этди. Беш йилликнинг ўтган уч йилида бир йиллик план миқдорида қўшимча пахта тайёрланди. Бу йилги соф фойда 3 миллион 500 минг сўмни ташкил этди. Келаси йил мўл ҳосилга тайёргарлик ишлари кучайтирилмоқда.

⊙ ⊙

Чўлқуварларимиз уч йил давомида 20 минг тонналик «оқ олтин» хирмонини бунёдга келтириш учун кураш олиб бордилар. Ўтган икки йилда 17-18 минг тонналик маррани эгалладик. Лекин об-ҳаво инжиқликлари туфайли нишонга олган чўққига чиқа олмадик. Ниҳоят, 1973 йилда совхозимиз пахтачилиги тарихида биринчи марта 20 минг тонналик пахта бунтига ғалаба байроғи тикдик, партиямиз, халқимиз олдида берган сўзимизнинг устидан чиқдик.

Совхозимиз пахтакорларини бундай катта зафарга пахтакор республикалар партия-хўжалик активи йиғилишида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган ёрқин ва сермазмун нутқ илҳомлантирди. Чўлқуварларимиз ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқини ўз ишлари учун жанговар программа деб қабул қилдилар. Мўл ҳосил учун курашда давлатимизнинг катта моддий-техника ёрдами, ва партиямиз кўрсатаётган ғамхўрликни ҳар доим сезиб турдик.

Йил чўл шароитида пахтачилик учун анча мураккаб келди, кўп табиий қийинчиликлар туғилди. Лекин оташ ўтида тобланган чўлқуварларимиз меҳнатда жасорат, қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар, қийинчиликларни мардлик билан енгдилар. Бўлимлар, бригадаларимизнинг ҳаммаси пахта тайёрлаш планларини шараф билан адо этдилар. Фидокор кишилар ҳақида гап борса, Эргаш Эшмуродов, Эшқувват Болтаевлар бошлиқ бўлимлар пахтакорларининг номини фахр билан тилга оламиз. Бу бўлимларда ҳосилдорлик 37 центнергача кўтарилди. Мавсумнинг ўзига хос хусусиятлари ҳақида гапириладиган бўлса, бу бўлимларда етиштирилган ҳосилнинг асосий қисми машиналарда териб олингани, пахтанинг сорти юқори бўлгани, маҳсулот таннархи арзонга тушганини айтиб ўтиш кифоядир.

Юқори ҳосил учун кураш ҳамма бригадаларимизда авж олдирилди. Бунда ҳар литр сув, ҳар килограмм ўғитдан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш, ўтган йиллардаги камчиликларнинг такрорланишига йўл қўймаслик, машиналар қувватидан максимал даражада фойдаланиш биринчи ўринга қўйилди. Яна бир муҳим фактор шу бўлдики, пахтакорлар орасида меҳнат интизоми мустаҳкамланди, топширилган иш учун масъулият ҳисси кучайтирилди. Оширилган мажбуриятни бажариш учун кураш ҳамманинг жонажон ишига айланди.

Натижа кутилгандан зиёд бўлди. Т. Аҳмедов, И. Ғофуров, Т. Бердибеков, Р. Соатов, А. Суннатов, Н. Абдуллаев, А. Орзиқулов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда ҳар гектар майдондан 35-42 центнердан хирмон кўтарилиб, яхши кўрсаткичларга эришилди. Шуниси диққатга сазоворки, машиналарга таянилиши туфайли йиғим-терим қисқа фурсатда уюшқоқлик билан ўтказилди.

Биз машина теримини намунали ўтказишни бош вазифа деб билдик, техника воситалари, механизаторларнинг куч-ғайратини шу мақсад йўлига сафарбар этдик. Янги машиналар харид қилдик, мавжудларини ремонт қилиб, иш унумини оширишга мослаштирдик. Энг муҳими — механизатор кадрларимизнинг малакасини оширдик, илғор дала гвардиячиларининг бой тажрибасини кенг оммалаштирдик, фан-техника ютуқлари, прогрессив усулларни ҳаётга дадил жорий этдик. Изчиллик билан олиб борилган иш, кўрилган чоралар машиналарда 17 ярим минг тонна пахта териш билан якунланди. Ўтган йилларда ҳам бу жабҳада катта ютуқлар қўлга киритилган эди. Лекин бу йилгиси ҳар қачонгидан самарали ва қувончли бўлди. Қ. Абдураззоқов, Н. Шакаров, Т. Бозоров, П. Ирисов, Х. Мурзоқов, У. Исмоилов каби ўнлаб механизаторларимиз 200-500 тоннадан пахта териб, «зангори кема»лар чўлқуварларнинг чинакам мададкори эканини амалда исбот этдилар.

Бой тажрибадан қуйидаги хулосага келдик: Ўзбекистон партия ташкилоти пахтачилик, хусусан теримни комплекс механизациялаш масаласини кун тартибига қўйиб, жуда тўғри иш қилди. Биз бундан кейин ҳам шу йўлда олға бораверамиз. Яқин йилларда теримда қўл кучи ишлатмасдан ҳамма ҳосилни машиналар ва агрегатларда саранжомлаб олишга кўчамиз. Бунинг учун автотрактор паркини янада кенгайтирамиз, механизаторлар сафини талантли ёшлар билан мустаҳкамлаймиз.

Саноқли кунлардан кейин ҳосил йиғим-теримига якун ясаймиз. Ҳали далаларимизда пахта бор, унинг бир граммини ҳам сира нобуд қилмасдан териб, тайёрлов пунктларига топширамиз. Шу кунларда зарбдор бригадаларимиз пахтазорларда қизғин иш олиб боряпти, белгиланган кунлик графиклар ўринланяпти. Комсомол-ёшлардан ташкил топган постлар, халқ контроли ходимлари нобудгарчиликка қарши кураш олиб бормоқдалар.

Келаси йил мўл ҳосилига тараддуд ишлари кучайтирилмоқда. Шу кунларда ўтказилган сифатли шудгор юқори ҳосил гарови эканини яхши биламиз. Шунинг учун ғўзапояни тезроқ йиғиштириб олиш, бўшаган ерларни пешма-пеш шудгорлаш тадбирларини кўряпмиз. Иш конвейер усулида олиб борилмоқда. Далаларимизда 60 та ҳайдов трактори икки сменада ишлатилмоқда. Шу кунгача икки минг беш юз гектар ер чуқур шудгорланди.

Ҳар бир бўлим бригадага кунлик графиклар берганмиз, унинг ижросини муттасил текшириб боряпмиз. Пахта терими даврида механизаторлар орасида ташкил қилинган социалистик мусобақа қизғин давом эттириляпти, ҳар куни 550-600 гектар ер шудгорланяпти.

Механизаторларимизнинг унумли ишлашлари учун ҳамма қулайликлар яратиб берилди. Иссиқ овқат бор, ғолиблар рағбатлантириб борилмоқда. Кўчма устахоналар ташкил қилинган, тракторчиларга дала бошида техника хизмати кўрсатилади.

Совхозимиз коллективи фидокорона меҳнат қилиб, тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи — учинчи йилида гектаридан 30,3 центнердан ҳосил етиштирдилар. Лекин бу чегара эмас. Биз порлоқ истиқболларни кўзлаб иш тутмоқдамиз. Келаси йили Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топган куннинг 50 йиллиги нишонланади. Тўйга муносиб тўёна тайёрлашни муқаддас бурчимиз деб биламиз. Қўлга киритилган ғалабани мустаҳкамлаб, уни янада кўпайтираверамиз. Чўлқуварлик номини пахта, сут, гўшт ва бошқа хил маҳсулотлар етиштиришни янада кўпайтириш билан шарафлаймиз.

Саттор УСМОНОВ,
Ильич районидаги Титов номли 6-совхоз директори.

МУЗОКАРАЛАР ТУГАЛЛАНДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Гвинея Демократик партияси Марказий Комитети миллий сиёсий бюросининг аъзоси, Гвинея Республикасининг бош министри Л. Беавоги ўртасида олиб борилган музокаралар 16 ноябрда Кремлда тугалланди.

Музокараларда Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев ва бошқалар, Гвинея томонидан—Гвинея Демократик партияси Марказий Комитети Миллий сиёсий бюросининг аъзоси, социал ишлар министри Н. Фамара Кейта, Гвинея Демократик партияси Марказий Комитети Миллий сиёсий бюросининг аъзоси, маориф ва маданият министри Мамади Кейта ва бошқалар қатнашди.

Музокаралар вақтида Совет Иттифоқи билан Гвинея Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, КПСС билан Гвинея Демократик партияси ўртасидаги алоқаларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш масалалари юзасидан фикрлашиб олиш давом эттирилди. Шу билан бирга ҳар икки томонни қизиқтираётган актуал халқаро проблемалар қараб чиқилди.

Музокаралар дўстона вазиятда, ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

Гвинея Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг Совет Иттифоқида бўлиши тўғрисидаги ахборотни эълон қилиш ҳақида келишиб олинди. (ТАСС).

БИТИМ ИМЗОЛАНДИ

17 ноябрь куни Москвада Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати билан Гвинея Республикаси ҳукумати ўртасидаги СССР билан Гвинея Республикасининг иқтисодий ва техникавий ҳамкорлиги масалаларига доир битим имзоланди.

Битимни СССР ҳукуматининг ваколатига биноан, СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси С. А. Скачков, Гвинея Республикаси ҳукуматининг ваколатига биноан, Гвинея Демократик партияси Марказий Комитети Миллий сиёсий бюросининг аъзоси, социал ишлар министри Н. Фамара Кейта имзоладилар.

Битимни имзолаш маросимида: Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, В. Э. Димшиц, В. А. Кириллин, М. А. Лисечко, Л. В. Смирнов, СССР министрлари, СССР давлат комитетларининг раислари ва бошқа расмий кишилар;

Гвинея томонидан — Гвинея Демократик партияси Марказий Комитети Миллий сиёсий бюросининг аъзоси, Гвинея Республикасининг бош министри Лансан Беавоги, Гвинея Демократик партияси Марказий Комитети Миллий сиёсий бюросининг аъзоси, маориф ва маданият министри Мамади Кейта, Гвинея Демократик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, ташқи савдо министри Абдулай Туре, план министри Алиун Драме, Гвинея Республикасининг СССРдаги элчиси Фасу Матиас Мориба ва бошқалар ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

Гвинея республикаси делегациясининг Москвада бўлиши

Гвинея Демократик партияси Марказий Комитети Миллий Сиёсий бюросининг аъзоси, бош министр Лансан Беавоги бошчилигидаги Гвинея Республикаси партия-ҳукумат делегацияси 16 ноябрда Ленинские горидаги давлат циркида «Бугун циркда фестиваль» халқаро программасини томоша қилди.

Гвинея Республикаси ва Совет Иттифоқининг байроқлари билан безатилган марказий ложада бош министр Лансан Беавоги билан бирга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров ва бошқа расмий кишилар бор эди. (ТАСС).

Улкан хирмон учун

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1973 йил 17 ноябрга бўлган маълумот
(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада: бир кунда	Шу жумладан машинада: мавсум бошидан
Сирдарё	0,07	122,68	0,07	136,31
Андижон	0,03	115,16	0,00	136,49
Тошкент	0,02	113,31	0,01	116,27
Қашқадарё	0,04	112,99	0,05	104,72
Сурхондарё	00,7	112,73	0,06	108,55
Наманган	0,14	110,94	0,05	149,94
Самарқанд	0,09	109,22	0,01	134,57
Фарғона	0,23	108,14	0,05	121,45
ҚҚ АССР	0,48	107,76	0,27	108,63
Хоразм	0,21	105,68	0,20	102,59
Бухоро	0,18	88,39	0,40	99,75
Республика бўйича:	0,13	109,70	0,09	121,63
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	0,16	101,90		
Қашқадарё	0,07	101,41		
Бухоро	0,88	46,34		
Республика бўйича:	0,23	97,56		

ҲИНДИСТОН ХАЛҚИ Л. И. БРЕЖНЕВ ВИЗИТИНИ ТАБРИКЛАМОҚДА

ДЕҲЛИ, 17 ноябрь. (ТАСС). Ҳукмрон Ҳиндистон Миллий конгресс партияси, Ҳиндистон Компартиясининг етакчи арбоблари, оммавий жамоат ташкилотларининг вакиллари, парламент аъзолари, ишчилар, хизматчилар, студентлар кеча Ҳиндистон пойтахтидаги энг катта залларнинг бири — Витхал Бхай Патель залига тўпланишди. Бу ерда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қиладиган визитига бағишлаб оммавий митинг ўтказилди.

Митингни Ҳиндистон нефть-химия саноати министри Д. К. Баруа очди. «Биз, — деди у, — Совет Иттифоқининг атоқли сиёсий ва давлат арбоби Леонид Ильич Брежневнинг мамлакатимизга қиладиган визитини чин кўнгилдан табриклаймиз! Биз Л. И. Брежневни улуғ мамлакатнинг атоқли раҳбари сифатидагина эмас, балки ер куррасида тинчлик, ҳамкорлик учун ва кескинликни юмшатиш учун оташин курашчи сифатида ҳам кутиб оламиз.

Шундан кейин Ҳиндистон Миллий конгресси комитетининг аъзоси, парламент аъзоси В. Рави сўзга чиқди. У Ҳиндистон ва СССР халқлари мустаҳкам дўстлик, ҳамкорлик воситалари билан жипслашгандир, деб таъкидлади.

Ҳиндистон Компартияси Деҳли ташкилотининг секретари П. С. Гупта Ҳиндистон коммунистлари номидан шу гапларни айтди: Биз КПСС Марказий Комитети Бош секретари ҳинд халқининг содиқ ва синалган дўсти Л. И. Брежневнинг мамлакатимизга қиладиган визитини сидқидилдан табриклаймиз. Бу визит ҳар икки мамлакат халқларинингина эмас, Осиёдаги барча мамлакатлар халқларининг ҳам орзу-тилакларига мос бўлиб тушади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

АКАДЕМИК О. С. СОДИҚОВГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Органик химияни ривожлантириш соҳасидаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан академик Обид Содиқович **Содиқовга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилсин ва унга **Ленин** ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1973 йил 16 ноябрь.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

Франция Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Гастон Плиссонье КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан 12-15 ноябрь кунлари Москвада меҳмон бўлиб турди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев билан Г. Плиссонье ўртасида дўстона учрашув бўлиб ўтди. Учрашув чоғида КПСС билан ФКП ўртасидаги қардошлик муносабатларини янада ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди. (ТАСС).

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

АЗАМАТ АНДИЖОННИНГ УЛКАН ХИРМОНИ

КУРАШ ВА ҒАЛАБА

Б. РАҲИМОВ,
Андижон область партия комитетининг биринчи секретари

Андижон областининг меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида халқ хўжалигини ривожлантиришда улкан муваффақиятларга эришдилар. Бу ғалабада КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентга келиши ва пахтакор республикалар партия-хўжалик активи йиғилишида ҳамда Ўзбекистон ССРга Халқлар дўстлиги ордени топширилиши кезида сўзлаган сермазмун, ёрқин нутқлари ҳал қилувчи роль ўйнади. Ўртоқ Л. И. Брежнев кўпгина қимматли маслаҳатлар берди, халқ хўжалигига хусусан пахтачиликка партия раҳбарлигини янада яхшилаш, ташкилий-партиявий ишларни такомиллаштириш йўлларини тавсия этди. Буларнинг ҳаммаси сафарбарлик ролини ўйнади.

Ташкилотчилик ва сиёсий ишлар кенг кўламда олиб борилиши, кадрлар савиясининг усиши, илмий-техника тараққиёти ва илғор тажрибаларнинг жорий этилиши, қишлоқ меҳнатчиларининг фидокорона меҳнатлари туфайли областимизда «оқ олтин»дан юқори ҳосил етиштирилди. Область пахтакорлари республикамизда биринчи бўлиб ўттиз тўққиз иш кунида пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муваффақиятли бажардилар. 588 минг тонна пахта тайёрланди, ҳосилдорлик ўртача 32 центнерни ташкил этди, Ленин, Избоскан ва Пахтаобод районларида 36—37 центнерга етди. Қўрғонтепа, Жалолқудуқ, Хўжаобод ва Марҳамат районлари мураккаб об-ҳаво шароитида биринчи марта гектаридан 32—34 центнердан хирмон кўтарди.

Областимизда пахта тайёрлаш халқ хўжалик планининг бажарилишига Андижон, Москва, Балиқчи каби йирик районларимиз муносиб ҳисса қўшди. Ленин районидаги «Правда Востока», «Коммунизм», Избоскан районидаги «Партия XX съезди», Карл Маркс номли, Охунбобоев номли колхозлар 41—46 центнердан, ўнлаб бригадалар эса 50—60 центнердан ҳосил олди. Ленин орденли «Савай» совхози меҳнаткашлари рекорд ҳосил етиштириб, 21,5 минг тонна «оқ олтин» тайёрладилар.

Механизаторлар 312 минг тоннадан кўпроқ пахта териб, меҳнатсеварлик намунасини кўрсатдилар. Далаларимизда 2300 та терим машинаси ишлади. Ҳар бир машинанинг иш унуми 130 тоннадан ошиб кетди. Бункерлардан биринчи марта 53 процентдан зиёд пахта тўкилди.

Қўриқ зонадаги Бўз районининг хўжаликлари айниқса юқори кўрсаткичларга эришдилар, механизаторлар ялпи ҳосилнинг деярли тўртдан уч қисмини машиналарда териб бердилар. Шу райондаги донгдор механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати Маннон Жалолов раислик қилаётган «Партия XX съезди» колхозида ҳосилнинг 80 проценти машиналарда терилди. Бригадир-механизатор Обиджон Акбаров 200 теримчининг нормаси миқдорида пахта терди. Унинг издошлари Юсуп Нуритдинов, Турсун Тожибоев, Қўчқор Эргашев, Абдуназар Холиқназаровлар ҳам машиналарда 550-800 тонна, ҳатто ундан кўпроқ пахта тердилар. Хотин-қиз механизаторларимиз фидокорона меҳнат қилдилар. Улар орасида Салима Валиева билан Мавлуда Ҳасанова алоҳида ўрнак кўрсатдилар.

Бугунги ғалабага партия ва ҳукуматимизнинг катта ёрдами, деҳқонларнинг яратувчилик меҳнати, ишчилар синфининг доимо қўллаб-қувватлаши, партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалик, сув хўжалиги ва тайёрлаш органлари олиб борган катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлар туфайли эришилди. Партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сафарбарлик роли ёрқин намоён бўлди. Коммунистлар ва комсомоллар социалистик мусобақада авангард бўлдилар. Пахтакорларнинг социалистик мусобақаси кенг қулоч ёзди ва ҳаммани қамраб олди. Беш кунлик ишга вақтида якун ясалиб борилиши меҳнат унумдорлигини, дала меҳнатчиларининг ташаббускорлигини оширишда ҳал қилувчи роль ўйнади. Ишчилар, студентлар, мактаб ўқувчилари қишлоқ меҳнатчиларига катта ёрдам кўрсатдилар. Пахта йиғим-терими «Ҳосилни тез, тоза ва нобуд қилмай териб оламиз» деган шиор остида ўтказилди.

Қишлоқ меҳнатчиларининг муваффақияти халқ хўжалиги барча соҳаларининг коллективларини руҳлантирмоқда. Область меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг қарорига жавобан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилдилар. Областимиз меҳнаткашлари қардош Қозоғистон ССР Толдиқўрғон областининг меҳнаткашлари билан мусобақалашиб, дон етиштиришни икки баравар кўпайтирдилар. Ҳар гектар ердан олинган маккажўхори ҳосили 72 центнерга етказилди. «Савай» совхозининг Найми Маматқодиров бошлиқ бригадаси 103 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 115 центнердан хирмон кўтарди. Ўтган саккизинчи беш йилликда 119 минг тонна дон тайёрланган бўлса, кейинги уч йилда деярли 150 минг тонна дон тайёрланди. Бу йил доннинг ялпи миқдори 70 минг тоннани, гектарига ҳосилдорлик эса ўртача 50 центнерни ташкил этди. Шоли, сабзавот, полиз маҳсулотлари, картошка, узум, мева, гўшт, сут, жун тайёрлаш йиллик планлари муддатидан илгари бажарилди.

Область партия ташкилоти кейинги йилларда жамоат чорвачилигини ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини оширишга катта эътибор бермоқда. Чорвачилик тўрт йилдан бери рентабелликка айланди. Шу даврда 7 миллион сўмдан кўпроқ соф фойда олинди. Областимиз, Ленин райони ва бешта хўжалик Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқди. Ҳар бош соғин сигир ҳисобига сут соғиб олиш деярли икки марта кўпайди, ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 395 килограммга, айрим районларда 410 килограммга етказилиб, гўштга топширилмоқда. Чорвачиликнинг айрим тармоқларини ихтисослаштириш ва комплекс механизациялаш йўлида шаҳдам қадамлар билан олға борилмоқда. Беш йиллик охирида чорвачилик тўла механизациялашган тармоққа айлантирилади.

Беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш ҳаракати оммавий тус олди. Беш йиллик бошлангандан буён саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни ўстириш даражаси директиваларда белгиланганидан анча ўзиб кетди. Пландан ташқари 75 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Капитал қурилиш суръати кучайтирилмоқда. Ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга қаратилган ишлар авж олдирилмоқда. Андижон сув омбори қурилиши тезлаштирилмоқда, бу сув омбори фойдаланишга топширилиши билан Фарғона водийсидаги ерларни сув билан таъминлаш анча яхшиланади.

Бугунги кўрсаткичларимиз — чегара эмас. Андижоннинг шуҳрати янада оширилади. Қишлоқ меҳнатчиларимизда резервлар бор. Булар агротехника ва механизацияни, селекция ва уруғчиликни янада яхшилашдир. Энг муҳим резерв — олтин қўллари билан «оқ олтин» бунёдга келтираётган талантли ва меҳнатсевар пахта усталаридир. Партия ва ҳукуматимизнинг саҳийлик билан кўрсатаётган ёрдами, сарфланаётган катта маблағлар яқин йилларда Бўз массивининг қўриқ ерлари ва адирларни ўзлаштириш ҳисобигагина пахта тайёрлашни 600-620 минг тоннага етказиш имкониятини беради.

Область партия ташкилоти экономикани ривожлантириш истиқболларига алоҳида аҳамият беряпти. Шу беш йилликда кўп тармоқларни ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришилди, бу давлат планларини муддатидан илгари бажаришга қулай шароит яратади. Техника тараққиётини жорий этиш, деҳқончилик маданиятини кўтариш, суғориладиган ерлардан фойдаланишни яхшилаш, алмашлаб экишни жорий этиш, меҳнат шароитини яхшилаш, пахтанинг вилтга чидамли навларини экиш, механизация ва химизацияни кенг жорий этиш йўли билан ҳамма соҳаларда юқори кўрсаткичларга эришилди. Беш йилликнинг уч йилида дала меҳнатчилари давлатга 1,7 миллион тонна пахта топширдилар, бу планда кўзда тутилганидан 280 минг тонна кўп. Областда маҳсулот ишлаб чиқаришнинг асосий турлари, шу жумладан, пахта, дон, сут, пилла тайёрлаш беш йиллик планларини тўрт йилда бажариш учун ҳамма имкониятлар етарли дейишга асос бор.

Улкан пахта хирмони учун кураш давом эттирилмоқда. Етиштирилган ҳамма ҳосилни йиғиб-териб давлатга топшириш мақсадида техника воситалари ва ишчи кучидан максимал даражада фойдаланилмоқда. Ғўзапояни йиғиштиришга киришилди, ерларни планировка қилиш, шудгорлаш давом эттирилмоқда. Органик ва минерал ўғитлар билан ўғитланиб барвақт ўтказилган шудгор эртаги пахта етиштириш ва ҳосилдорликни оширишнинг асосий омили эканига тўла ишонч ҳосил қилдик.

Кўп иш қилинди. Бироқ андижонликлар эришилган муваффақиятлар соясида камчиликлар ва қийинчиликлар ҳам борлигини яхши биладилар. Резервларнинг ҳаммасидан тўла фойдаланилаётгани йўқ. Бизнинг мақсадимиз келажакда ҳам саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришдан иборатдир.

Андижон пахтакорлари «оқ олтин»дан юқори ҳосил етиштириш ҳамда уни йиғиб-териб олишгача бўлган жуда катта йўлни муваффақият билан босиб ўтдилар. Бунда айниқса пахта фронтининг ажойиб қаҳрамонлари катта матонат ва жасорат кўрсатдилар. Суратларда: (юқоридан) Марҳамат районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхозининг механик-ҳайдовчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Обиджон Акбаров, Ленин районидаги «Правда Востока» колхозининг пешқадам бригадири Каримжон Шералиев, Андижон районидаги Куйбишев номли колхознинг моҳир теримчиси Одина Маматовалар тасвирланган.

Р. Жуманиёзов, А. Тўраев ва Д. Кечкин фотолари.

БЎЗ ТУЛПОРИ

ЛАВҲА

Унинг номи обком бюросида тилга олинди: бюрода обком секретари фахрланиб шундай деди: Юсуфжон Нуриддинов кўп механизаторларни ортда қолдириб кетди. Ғайрати бор экан, азаматнинг. Чинакам коммунист шунақа бўлади. Ишлайдиган одам Юсуфжондака ишласин. Машинада 800 тонна пахта терди. Бундай кўрсаткич таҳсинга лойиқ, отасига минг раҳмат.

Бу, коммунистга, унинг ишига берилган юксак баҳодир. Обком секретарининг мақтов гапларидан кейин Юсуфжон ҳақида билганларимни эсладим.

Мен уни биринчи марта обком пленумида кўргандим. Раислик қилувчи: «Сўз Бўз районидаги «СССР 50 йиллиги» совхозининг механизатори Юсуфжон Нуриддиновга» деди. Минбарга ўрта бўйли, қотмадан келган, пешонасига ажин тушган, соддагина бир киши чиқди. Кўпчиликнинг салобати босдими, қизариб кетди. Худди гапи оғзидан тушиб кетадигандай туюлди. Лекин ўзини тутиб олди, яхши гапирди. Ерга-ер қўшиш, янги очилган қўриқда қандай қилса гектар бошига ҳосил кўпайиши, механизаторнинг масъулияти, маҳорати ҳақида, мусобақанинг қудрати тўғрисида гапирди. Унинг сўзлари маъноли, таъсирчан, қизиқарли эди. Оддий бир қишлоқ коммунистидан шунча гап чиққанига ҳамма қойил қолди....

Юсуфжонни қидириб чўлга бордим. Совхоз директори Иброҳим Дадахонов гап орасида: «Юсуфжон камсуқам, лекин чўлни гапиртирадиган коммунист. У ўз камтарлиги, ҳалоллиги билан ҳаммага ёқади», деди. Унинг чўлга келишини айтиб берди. Юсуфжон асли избосканлик, «Октябрь 50 йиллиги» совхозидан. У 1964 йили райкомга қуйидаги мазмунда ариза берган эди.

«Коммунист сифатида қилган ишимдан кўнглим тўлмаяпти. Эл-юртга кўпроқ нафим тегса, дейман. Марказий Фарғонага бориб, чўл қуваман. Бир парча бўлса ҳам янги ер очмоқчиман. Раъйимни қайтарманг, аҳдим қатъий!».

Бу ариза райком бюросида кўрилган. Избоскан район партия комитети уни қўллаб-қувватлаб чўлга йўлланма берди. Юсуфжон бола-чақаси билан Улуғнорга келиб тушди. Ўша маҳалда совхознинг номи Улуғнор эди. Севган ҳунари-тракторчиликни давом эттирди. Туну-кун чўлга от солди, қаричма-қарич ер очди. Халқим, элим, оилам деб ҳалол ишлади. Чўлқуварларнинг олдинги сафида бўлди. Улуғнорни обод қилиш учун озмунча тер тўкмади.

Серғайрат коммунист қийинчиликдан қўрқмади. Дуч келган ишни виждонан бажараверди. Ер ҳайдашда ҳам, мола босишда ҳам, чигит экишда ҳам жон куйдириб ишлади. Культивация ўтказишда тиним билмади. Ҳар ишда техниканинг кучини кўрсатди.

Ҳалол меҳнат Юсуфжонга шон-шуҳрат келтира бошлади. Оғизга тушди. Номи донгдор кишилар қаторида ҳурмат билан тилга олинадиган, йиғилишларда мақталадиган бўлди. У область партия комитетининг аъзоси сифатида омма билан ишлаш, ҳар бир янгиликни вақтида билиб олиб, уни ишчиларга тушунтиришда совхоз партия комитетига яқиндан ёрдам берди.

Совхоз механизаторлари сафига ҳар йили янги кучлар келиб қўшилади. Юсуфжон биринчи бор пахта териш машинаси рулини бошқараётган уч нафар ёш механизаторга оталик қилди. Адҳамжон Абдуллаев, Солижон Олимов, Мунаввар Мамажоновга ўз билим, тажрибаларини аямай ўргатди. Уларнинг ҳар бири бу йил мавсумда 150 тоннадан пахта терди.

Юсуфжон ўтган йили тўрт қаторли «Ўзбекистон» машинаси бункеридан 400 тонна пахта тўкди. Унинг бу йилги мўлжали 600 тонна эди. Республика механизаторларининг барча пахтакорларга мурожаати эълон қилингандан кейин мажбуриятини ўзгартирди, 800 тонна пахта теришга аҳд қилди. Машҳур механизатор Обиджон Акбаров билан қўл олишди. Мусобақа шарти: кўп, тоза, тўкмай пахта теришдан иборат эди. У мусобақада ютқазиб қўймаслик учун шижоат билан ишлади. Мавсум давомида бир дам тингани йўқ. Гап фурсатдан фойдаланиш ва машина иш унумини оширишда. Буни яхши англаган Юсуфжон терим суръатини кун сайин ошириб борди. Бир кунда ўттиз тонна, қирқ тонна пахта теришга муваффақ бўлди. Унинг ишидан бутун совхоз, бутун район ҳурсанд. Совхоз директори Иброҳим Дадахонов уста пахтакор, кўпни кўрган, билган, синаган раҳбар. У Юсуфжоннинг ишини зимдан кузатиб юрди, алоҳида ғамхўрлик қилди. Партком секретари Набижон Сирожиддинов ташаббускор коммунист Юсуфжон Нуриддинов билан ҳамдард, ҳамнафас бўлди...

Бўзга кейинги сафар борганимда райком секретарининг иш столи устида турган хатга кўзим тушиб қолди. У Юсуфжон Нуриддиновнинг рапорти эди:

— Мен мажбуриятимни бажардим. 800 тонна пахта тердим. Ҳосил учун кураш тўхтагани йўқ. Мамлакатга совхоз бўйича 6 минг тонна пахта армуғон этиш иштиёқида сидқидилдан ишлаяпмиз. Эртаиндин муродимизга етамиз.

Баҳодир, лабзи ҳалол коммунистга зафарингиз қутлуғ бўлсин, деймиз.

Балли, сизга азамат чўл тулпори.

А. ҚУРОНБОЕВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Жалолқудуқ районидаги Ленин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси Олимжон Нуров Андижоннинг улкан хирмонини юксалтиришга катта ҳисса қўшди. Шу кунларда моҳир механизатор ерларни эндиги йил ҳосили учун тайёрлашда актив иштирок этмоқда. Суратда: О. Нуров.

Р. Ашуров фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ОРЗУ КАМОЛОТИ

Обиджон АКБАРОВ,
Марҳамат районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхозининг механизатори, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати

Инсон ҳаётда катта орзу-умидлар билан яшайди, мақсадига эришмоқ учун учраган қийинчиликларни енгади. Аслини олганда мақсадга етиш — ишнинг бошланишидир, уни мустаҳкамлаш ва кенгайтириш керак. Шундагина ўзининг халқ, жамият олдидаги бурчини ўтаган ҳисобланади.

Мен ҳам кўплар қатори механизаторлик касбига ихлос қўйдим. Колхозда кетмон чопиб юрган кезларимдаёқ устоз тракторчиларнинг тажрибасини ўрганишга интилдим. Кейинчалик этак боғлаб пахта тердим. Колхоз правленияси қайси вазифани топширса, ҳаммасини виждонан бажардим.

Орадан йиллар ўтди. Кунларнинг бирида мени механизация мактабига ўқишга юборишди. Кўп қийинчиликларни бошдан кечирдим. Чунки далада кетмон чопиб ёки пахта териб юрган кишига универсаль трактор ёки пахта териш машинасини бошқариш осон иш эмас эди. Дўстларим, сафдошларим менга катта ёрдам беришди.

Ҳалол меҳнат билан машина иш унумини ошириш учун нимаики лозим бўлса, ҳаммасини қилдим. Дастлабки йилларда кўрсаткичларим унча қувонарли бўлмади, мавсумда бункерлардан 200-300 тонна пахта тўкдим. Рост айтсам, бу кўрсаткичга ўзимнинг ҳам кўнглим тўлмади. Машина иш унумини ошириш учун нималар қилиш керак? Шу ҳақда жиддий бош қотирдим, устоз механик-ҳайдовчиларнинг иш услубини қунт билан ўргандим. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳафиз Полвонов пахта териш машинасининг сирларини ўрганишда менга катта ёрдам берди.

Машиналар иш унумини ошириш учун механик-ҳайдовчининг хоҳиш иродасигина кифоя қилмайди. Бунда далаларни машина теримига мослаштириш, агротехника тадбирларини изчиллик билан амалга ошириш ҳал қилувчи роль ўйнайди. Бу борада хўжалигимиз раҳбарларига ўз фикрларимни айтдим. Улар машиналар юрадиган йўлларда ҳар доим яшил чироқлар ёниб туришини маълум қилишди. Шундай қилиб ерни чигит экишга тайёрлашдан тортиб, ҳосилни тўла етилтириб олгунгача бўлган ишларнинг ҳаммасини машина теримини кўзлаб амалга оширдик.

Орадан яна анча фурсат ўтди. Колхозимиздагина эмас, Марҳамат районимиз, қолаверса, Андижон областимизда ҳам машина терими оммавий тус олди, ҳар бир колхоз ва совхозда мавсум давомида кўп, сорти юқори пахта териш учун механизаторлар мусобақаси кучайди. Мен катта карвоннинг олдинги сафларида боришга ҳаракат қилдим ва бу борада муайян муваффақиятларга эришдим. Кейинги йилларда машинанинг мавсумдаги иш унумини 650-700 тоннага чиқардим, ўтган йили эса 900 тонна пахта териб, орзумга эришдим.

Мен йил бошида машинада 900 тонна пахта теришга сўз бердим. Пахтакор республикалар партия-хўжалик активининг Тошкентда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев иштирокида ўтказилган йиғилишидан кейин ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг сермазмун, кишини тўлқинлантирувчи нутқидан илҳомланиб, шахсий мажбуриятимни қайта кўриб чиқдим ва 900 тонна эмас, балки 1000 тонна пахта териш, жаҳонда тенги йўқ «Ўзбекистон» маркали машинанинг қудратини яна бир карра намойиш этишга ваъда бердим.

Андижон областимиз она-Ватанга «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятини шараф билан адо этган кунда шуни маълум қиламанки, мен ҳам машинада 1000 тоннадан ортиқ пахта териб, сўзимнинг устидан чиқдим, ваъдамни шараф билан бажардим.

Андижон областимизда мен билан бир сафда туриб меҳнат қилаётган, механизаторлик касбини улуғлаётган ҳамкасб дўстларим билан ҳақли равишда фахрланаман. Т. Тожибоев, Ю. Нуриддинов, Қ. Эргашев, М. Ҳасанова каби механик-ҳайдовчилар ҳам мавсумда машиналар бункеридан 500-800 тонна, ҳатто ундан кўпроқ дурдона тўкиб, фидокорлик намуналарини кўрсатдилар. Эндиликда пахтачиликда бутун мамлакатимизга донг таратаётган Андижон областимиз миришкор механизаторлар маконига айланди.

Биз пахтачиликни комплекс механизациялашда муайян муваффақиятларга эришдик. Бу факт. Энди ана шу ютуқларни бутун чоралар билан кенгайтиришимиз ва мустаҳкамлашимиз керак. Ҳар центнер пахта қандай меҳнат эвазига келди, машиналар иш унумини янада ошириш учун нималар қилиш керак, механизатор кадрлар етишмаяпти, бу нуқсонни тезроқ тугатмоқ учун нималар талаб қилинади, автотрактор паркларини янада мустаҳкамлаш учун нималар зарур? Шуларни атрофлича таҳлил этиб, ютуқларни мустаҳкамлаш, камчиликларни тугатишга қаратилган чоралар кўришимиз лозим.

Келаси йил мўл ҳосили ҳақида тинмай ғамхўрлик қилиш бош вазифадир. Ерларни шу кунларда сифатли шудгорлаб олсак, қишда яхоб бериб, шўрини ювсак, сизот сувни қочирсак, етарли миқдорда ўғит жамғариб олсак, мўл ҳосилга замин — ҳамиртуруш тайёрлаган бўламиз.

КОММУНИСТЛАР АВАНГАРД

Бугун Андижон областимизда катта шодиёна, она Ватанга «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан олинган социалистик мажбурият муддатидан илгари бажарилди. Бу улкан ғалабага ҳамма районлар, шу жумладан бизнинг Хўжаобод районимиз ҳам муносиб улуш қўшди.

Колхозимиз областда биринчилар қаторида пахта тайёрлаш давлат плани ва социалистик мажбуриятини бажарди. Ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариб, тайёрлов пунктларига 3.200 тонна юқори сорт дурдона жўнатдик. Ялпи ҳосилнинг 60 проценти «зангори кема»ларда терилди. Давлатимиз пахтакорларимиздан пландан ташқари 1.100 тонна пахта қабул қилди. Бу пахтакор республикалар партия-хўжалик активининг КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев иштирокида ўтказилган йиғилиши қарорларига амалий иш билан берган жавобимиздир.

Бу йил пахтачилик соҳасида анча қийинчиликлар бўлди. Сув камоблиги сезилди, об-ҳаво айрим вақтларда ноқулай келди, қишлоқ хўжалик зараркунандалари кўпайди. Ҳар қандай шароитда ҳам зиммага олинган социалистик мажбуриятни бажаришга етиб ортадиган миқдорда пахта етиштириш учун курашни бош вазифа қилиб қўйдик. Партия ташкилотининг омма орасидаги ташкилотчилик роли ва таъсир доирасини кенгайтирдик, коммунистларни маҳсулот етиштиришнинг ҳал қилувчи участкаларига қўйиб, улардан топширилган иши учун қаттиқ масъулият талаб қилдик. Социалистик мусобақани бутун чоралар билан кучайтирдик.

Натижа кутилганидан ҳам яхши бўлди. Айрим бригадаларимиз машиналар шарофати билан йиллик пахта тайёрлаш планини энг қисқа фурсатда бажардилар. Раъйима Омонова бошчилик қилаётган звено пахтакорлари беш кунда қирқ беш тонна пахта териб, ғалаба рапортига имзо чекдилар. Коммунист Жўрабой Сатимов ўз пўлат «от»и билан 360 тонна пахта териб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлди. Мўминжон Носиров ҳақида ҳам шундай илиқ сўзларни айтиш мумкин.

Колхозимиз коммунистлари эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш учун курашни давом эттираверадилар.

С. НОРБОЕВ,
Хўжаобод районидаги «Ленинград» колхози партия комитетининг секретари.

ТИНЧЛИК ПОСБОНИ

Ҳар йили 19 ноябрда, Сталинград остоналарида совет қўшинларининг қарши ҳужумлари бошланган кунда совет кишилари Ракета қўшинлари ва артиллерия кунини нишонлайдилар.

Биз бу умумхалқ байрами кунида фронтчи артиллериячиларнинг асло ўчмас жасоратини шарафлаймиз, эндиги авлод — ракетачиларни ва артиллериячиларни шарафлаймиз, қудратли ракета ва артиллерия қуролининг ижодкорлари — ажойиб олимлар ва конструкторларимизга, мудофаа саноатининг инженерлари ва техниклари, ишчиларига офарин деймиз.

Совет артиллерияси қаҳрамонона йўлни босиб ўтди. Совет артиллерияси Граждан уруши ва Улуғ Ватан уруши йилларида Ватан душманларига қарши жангларнинг ўчоқларида тобланиб, мустаҳкамланди. Артиллериячилар немис-фашист босқинчилар устидан қозонилган ғалабага улкан ҳисса қўшдилар. Артиллериячиларимизнинг қудратли зарбалари Москва атрофидаги далаларда фашист қўшинларини тўхтатиб қўйди. Минг-минглаб тўплар Сталинград остоналарида ва немис-фашист қўшинларини батамом тор-мор этишга олиб келган бошқа кўпдан-кўп жанг майдонларида душман устига ажал уруғларини ёғдириб турди.

Халқимиз ва унинг Қуролли Кучлари Ракета қўшинлари ва артиллерия кунини нишонлар эканлар, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига астойдил миннатдорчиликларини изҳор этадилар. Улар ўзлари енгилмасликларининг асосий гарови Қуролли Кучларга Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлиги эканлигини кўриб турибдилар.

Урушдан кейинги йилларда халқаро империализмнинг найрангларига жавобан партия совет халқининг куч-ғайратини ракета-ядро қуролини яратишга қаратди. Улуғ Ватан уруши тугагандан кейин совет Қуролли Кучлари сафларида биринчи ракета қисми барпо этилди. Урушдан кейинги даврда социалистик экономикани, фан ва техникани ривожлантиришда қўлга киритилган муваффақиятлар армия ва флотни энг янги ҳарбий техника билан қуроллантириш учун зарур шароитлар яратиб берди. 1947 йилдаёқ Совет ҳукумати атом бомбасининг сири қолмади, деб баёнот берди. Мамлакатимизда ўша йили биринчи совет баллистик ракетаси муваффақиятли равишда учирилди.

Шундан кейинги йилларда юксак техника характеристикаларига эга бўлган турли классдаги ва типдаги ракета қуроллари ишлаб чиқилди ва қурол турлари қаторига қўшилди.

1957 йил ракетасозликни ривожлантиришда муҳим марра бўлиб қолди, мамлакатимизда ўша йили жаҳонда биринчи қитъалараро баллистик ракета муваффақиятли равишда синаб кўрилди.

Партия Қуролли Кучларимиз қудратли бўлиши учун, Ватанни ҳимоя қилишнинг ҳозирги замон воситаларига эга бўлиши учун — атом ва термоядро қуроли, барча радиусларда ҳаракат қиладиган ракеталар билан қуролланиши учун ҳамма чораларни кўрди. Ракета қисмлари амалда ҳаракат радиуси чекланмаган стратегик ракета қуролларини олдилар. Қуруқликдаги қўшинлар, Ҳарбий Ҳаво Кучлари, Ҳарбий-Денгиз Флоти ва мамлакатнинг ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари ракеталар билан қуролландилар.

Ракета-ядро қуролларини Қуролли Кучларнинг барча турларига ва барча қўшин турларига оммавий жорий этилиши уларнинг жанговар имкониятларини кескин даражада оширди.

Стратегия аҳамиятига эга бўлган ракета қўшинларининг барпо этилиши Қуролли Кучларни тубдан қайта қуришнинг энг яққол ифодаси бўлди. Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг ғамхўрликлари туфайли улар мукаммал техника билан қуролландилар.

Стратегия аҳамиятига молик Ракета қўшинлари Қуролли Кучларимиз жанговар қудратининг негизини ташкил этади. Ракета қўшинлари жанговар имкониятларининг юксаклиги Қуролли Кучлар бошқа турларининг аҳамиятини зинҳор камайтирмайди. Артиллерия ҳам янада ривож топди, унинг жанговар имкониятлари анча ўсди. Қўшинларимиз ҳозирги вақтда сифат жиҳатидан ажойиб моторлаштирилган реактив, гаубица вә танкка қарши қирувчи артиллерия билан қуролланган.

Совет ракетачилари — умумий маданияти кенг, чуқур техникавий билимдон кишилардир, улар юксак маънавий, жанговар фазилатларга эга бўлган кишилардир.

Ракетачи офицерларнинг кўпчилиги совет ёшларининг намояндалари бўлиб, уларни партиямиз совет халқига, коммунизм ғояларига чексиз садоқат руҳида тарбиялаган. Улар ёшликларига қарамасдан юқори малакали ҳарбий мутахассислардир. Офицерларнинг 80 процентдан ортиқроқ қисми инженерлик-техника тайёргарлигига эга. Ракетачи офицерлар — ўз ишларининг билағон, ғоявий етук, ўз қарамоқларидаги кишиларни ўқитиш ва тарбиялашга қодир раҳбарлардир.

Бу йил анъанавий байрам — Ракета қўшинлари ва артиллерия куни байрами мамлакатимизнинг меҳнаткашлари тўққизинчи беш йиллик планларини муддатдан илгари бажариш учун, КПСС XXIV съездининг ижтимоий-иқтисодий соҳада ишлаб чиққан программасини амалга ошириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юборган бир вазиятда нишонланмоқда.

Барча совет кишилари сингари ракетачилар билан артиллериячилар КПСС ленинчи Марказий Комитетининг ва унинг Сиёсий бюросининг, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг ташқи сиёсат соҳасидаги фаолиятини якдиллик билан маъқулламоқдалар ва қўллаб-қувватламоқдалар, ана шу сиёсат натижасида халқаро кескинликни юмшатишда ижобий силжишларга эришилди.

Шу билан бирга совет жангчилари жаҳонда «совуқ уруш» ишқибозлари ҳали ҳам ҳаракат қилиб турганлигини биладилар. Ракетачилар билан артиллериячилар ўз байрамларини кутиб олар эканлар, жанговар маҳоратларини кундан-кунга такомиллаштирадилар. Улар ҳозирги шароитларда жанговар тайёргарлик даражасида шай бўлиб туришни, Ватанимизнинг, социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатларнинг хавфсизлигини астойдил таъминлаб турадиган даражада тайёр туришни ўзларининг муқаддас бурчлари деб биладилар.

Ракета қўшинларининг шахсий состави Ватан уларга Октябрнинг буюк ғалабаларини, севикли Ватанимизнинг хавфсизлигини ҳимоя қилиш учун ҳозирги замоннинг энг янги қуролини ишониб топшириб қўйганлиги билан фахрланадилар.

Ана шу юксак ишончни шараф билан оқлаш, ҳамиша ҳушёр бўлиб, агар душман Ватанимизга қасд қиладиган бўлса, ҳар қандай агрессорнинг ҳужумини қайтаришга шай бўлиб туриш — ракетачи жангчиларнинг бурчи, улар ўтаётган хизматнинг мазмунидир.

Армия генерали
В. ТОЛУБКО,
стратегия аҳамиятига эга Ракета қўшинлари Бош қўмондони.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИДА

Мамлакатнинг 1974 йилги халқ хўжалик плани ва бюджети СССР Олий Советида яқинда муҳокама қилиниши муносабати билан палаталар доимий комиссияларининг аъзолари бўлган депутатлар шу масалалар юзасидан СССР ҳукумати тақдим этган материаллар ва ҳужжатларни дастлабки тартибда кўриб чиқишга киришдилар.

16 ноябрь куни Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети план-бюджет комиссиялари билан тармоқ комиссиялари, ёшлар ишлари бўйича комиссиялар ва табиатни қўриқлаш комиссиялари вакилларининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисга Миллатлар Совети план-бюджет комиссиясининг Раиси К. М. Герасимов раислик қилди.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1974 йилги давлат плани лойиҳаси тўғрисида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госпланининг Раиси Н. К. Байбаков доклад қилди.

Мажлис қатнашчилари СССР молия министри В. Ф. Гарбузовнинг 1974 йилги СССР давлат бюджетининг лойиҳаси тўғрисида ва 1972 йилги давлат бюджетининг ижроси ҳақидаги докладини ҳам тингладилар.

Иттифоқ Совети план-бюджет комиссияси раисининг ўринбосари В. Г. Ломоносов халқ хўжалик плани ва давлат бюджетини ҳамда бюджетнинг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни дастлабки тартибда кўриб чиқиш соҳасида план-бюджет ва тармоқ комиссияларининг иш тартиби ҳақида ахборот берди.

1974 йилги план ва бюджет лойиҳаларининг тегишли бўлимларини кўриб чиқиш учун ўн тўртта қўшма тайёргарлик комиссияси тузилди. Мажлисда СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари С. Б. Ниёзбеков, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси Ё. С. Насриддинова, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, иттифоқдош республикалар госпланларининг раислари ва молия министрлари, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва бошқа ташкилотларнинг масъул ходимлари иштирок этдилар.

(ТАСС).

Деҳқон бўлсанг шудгор қил!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 17 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — ҳайдалган майдон (минг гектар ҳисобида); учинчи стун — планнинг бажарилиш проценти

Тошкент	141,8	67,4
Хоразм	4,8	60,0
Сирдарё	124,8	42,9
Самарқанд	96,7	40,7
Фарғона	27,4	27,6
Наманган	25,5	18,9
Андижон	31,3	17,9
Сурхондарё	24,3	17,3
Бухоро	25,4	13,9
ҚҚ АССР	8,8	13,0
Қашқадарё	10,4	7,4
Республика бўйича:	521,2	30,9

ГЎЗАЛ ФАРҒОНАМ МЕНИНГ

Тўрт фасли баҳор хазон
бўлмас гулхонам менинг,
Шарқ кўкида порлаган машъал
нурхонам менинг,
Чевар табиат кўрки шоҳи
сўзонам менинг,
Олтин рамзига қиёс асил
дурдонам менинг,
Йигит-қизлари ишда илғор
мардонам менинг,
Дунёга донғи кетган гўзал
Фарғонам менинг.
Деҳқон иқболи кулиб боқади
чаноқлардан,
Долзарб дам марварид оқади
яноқлардан,
Сеҳрли алла авжи учади
дудоқлардан,
Ҳашарчи дўстлар келган яқин
йироқлардан,
Дарғалар суронидан гавжум
тўйхонам менинг,
Салмоғи оғир карвон, гўзал
Фарғонам менинг.
Ишонч, орзу, эҳтирос бирла
тепар юраклар,
Қутлуғ тўйга муносиб совға
қилиш тилаклар,
Хирмонга қут-барака тўкар
пўлат этаклар,
Шарафли мажбурият тўлмай
толмас билаклар,
Хур меҳнатга имтиёз берган
замонам менинг,
Ҳамиша ғалаба ёр, гўзал
Фарғонам менинг.

Абдуқодир ТИЛЛАЕВ.

ХОРМА, АЗИЗ ПАХТАКОР!

Тизилишиб, «оқ олтин»нинг
карвони,
Зафаридан довруғ солиб ҳар
ённи,
Шарафларга чулғаб бобо
деҳқонни,
Кўкка туташ хирмон бўлган
оқ пахтам.
Тонг саҳардан пахтазорни
оралаб,
Чаноқлардан оқ толани
саралаб,
Меҳр қўйиб, ғалабани чамалаб,
Пахтакорим, босган изинг зўр,
шаҳдам.
Номингни шарафлаб қувонар
дилим,
Сен билан фахр этар кўкси тоғ
элим.
Сен учун бахш этай ижодим
гулин,
Олтин қўлли азаматим бўл
бардам.
Қувончларга тўлди юртим,
диёрим,
Миллион тонналардир деҳқон
шиори.
Очил шоиримгиз шон-
ифтихори —
Зафар қучавергин ҳамиша,
ҳардам.

Очил шоир ЭШМУРОД ўғли.

ОҚ ТЎЛҚИН

Сарҳади йўқ «денгиз»ларнинг
Огушида оқ тўлқин.
Оппоқ-оппоқ чексизларнинг
Жимирида нур тўкин...
Жимирлашар оқ тўлқинлар
Кўриб, кўзлар тўймайди...
Хирмон-хирмон «оқ олтин»лар
Осмонларни бўйлайди.
Оппоқ денгиз — пахтазорда
Зангор-зангор кемалар.
Қуллуқ, шому эзонларда:
Жон пахтам, деб келганлар.
Манглайларда алвон дурра,
Сочлар бошда чамбарак.
Дуркун қизлар кўзлар марра
Бахтдан бериб хуш дарак.
Ҳам пахтадай оқаришиб
Тонглар кулиб келади.
Элдош эллар қардошлашиб
Бир тан бўлиб келади.
Рус ўрмони мавжи қадар
Азиз қозоқ буғдойи.
Шундай лазиз, ҳам мўътабар
Гуржистоннинг кўк чойи...
Пахтамиз ҳам хур Ватаннинг
Ҳимматидан бир рамз.
Тинчликсевар эллар дилин
Хушлайверар пахтамиз...
Шундай: бу эл хирмони ҳам
Дунёга татигулик.
Оппоқ-оппоқ хирмонларнинг
Мазмунида мангулик!

ОТАЁР.

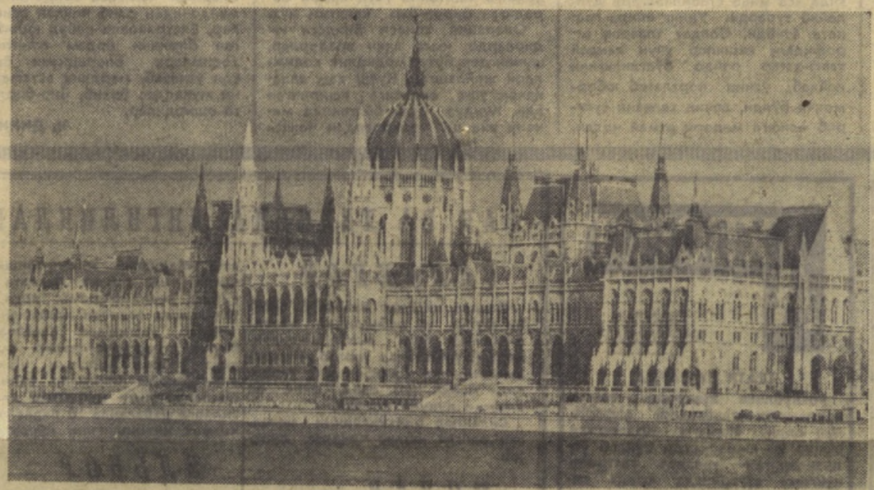

Қардош мамлакатлар ажойиб архитектура ёдгорликлари билан фахрланишади. Чапдаги суратда Будапештдаги энг чиройли архитектура ёдгорликларидан ҳисобланган эски парламент биноси ҳали ҳам ўз чиройини йўқотмаган. Эндиликда давлат йиғилишлари, Венгрия Халқ Республикаси Президиумининг мажлислари ўтказилади. Бу ерда Министрлар Совети жойлашган. Ўнгдаги суратда эса Болгария Халқ Республикасининг Габрово шаҳри акс эттирилган. Ҳозир бу шаҳар мамлакатнинг йирик машинасозлик ва тўқимачилик саноатининг марказига айланган.

ТАСС фотохроникаси.

Планетамизда

КАТТА ВОҚЕА

Л. И. БРЕЖНЕВ ВИЗИТИ ОЛДИДАН

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон деҳқонларининг энг оммавий ташкилоти бўлган Умумҳиндистон деҳқонлар иттифоқининг раиси, Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий Кенгашининг секретари З. А. Аҳмад айтдики, «КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қиладиган визити иккала мамлакатимиз ўртасидаги муносабатларда сифат жиҳатдан янги боб очади. Тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома билан мустаҳкамланган икки томонлама Ҳиндистон — Совет алоқаларининг ривожланиши учун бу тарихий воқеа жуда катта аҳамиятга эга бўлади, шунингдек Жанубий Осиёда ва бутун планетада тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлашга баракали таъсир ўтказади».

«Биз, — деди у ТАСС мухбири билан суҳбатда, — КПССнинг тарихий XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программаси актив равишда амалга оширилаётганлигини табрикламоқдамиз. Бу программани бажариш давомида Совет ҳукумати ва КПСС халқаро майдонда жуда катта ижобий силжишлар рўй беришига эришдилар, бу эса кескинликни юмшатиш ва уруш ўчоқларини тугатиш учун курашаётган тинчликсевар кучларнинг фойдаланиши учун ижобий силжишлар бўлди. Ер юзидаги тинчлик ва тараққиётнинг таянчи бўлган Совет Иттифоқининг халқаро обрўйи шу йиллар ичида беқиёс ошди. Европада ва Совет — Америка муносабатларида кескинликни юмшатиш тенденцияси бошланганлиги халқаро майдонда СССР амалга ошираётган ижобий ташаббусларнинг ҳам ажойиб самараларидир».

Умумҳиндистон деҳқонлар иттифоқининг раиси Ҳиндистон қишлоқ хўжалигини ривожлантирмоқ учун Ҳиндистон — Совет ҳамкорлигининг аҳамияти ҳақида гапириб, ҳозирги вақтда Ҳиндистон далаларида 35 мингдан кўпроқ совет тракторлари ва комбайнлари муваффақиятли ишлаб турганлигини кўрсатиб ўтди. Буюк Ражастон чўлининг чеккасида Совет Иттифоқининг ёрдами билан давлат уруғчилик фермаси ташкил этилди. Ҳиндистонда биринчи бўлган бу Сураттарх фермаси ҳозирги вақтда катта-катта ҳосил олиб, миллионлаб фойда бермоқда.

«Экономика, маданият, фан ва техниканинг хилма-хил соҳаларида Совет Иттифоқида эришган муваффақиятлар Совет Иттифоқини ер юзидаги тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкам гарантияси деб билган барча мамлакатларнинг халқларини қувонтирмоқда, деди пировардида З. А. Аҳмад. — Шу сабабли ер юзида тинчлик ва социал тараққиёт учун ҳормай-толмай курашаётган олий совет меҳмони Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга келишига бутун Ҳиндистон халқи хурсандлик билан муштоқ бўлиб турибди.

(ТАСС).

«СССР — АРАБ МИЛЛАТИНИНГ ДЎСТИ»

ҚОҲИРА, 16 ноябрь. (ТАСС). Мисрдаги «Роз ал Юсуф» журналида босилган «Совет Иттифоқи — озодлик ҳаракатининг иттифоқчиси» сарлавҳали мақолада араб мамлакатлари халқларининг империализмга ва мустамлакачиликка қарши олиб борилаётган курашини қўллаб-қувватлаётган СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг ролига юксак баҳо берилди.

«Араб миллати учун мана шу ҳал қилувчи кунларда, — дейилади мақолада, — Совет Иттифоқи арабларнинг озодлик ҳаракатини қатъият билан қўллаб-қувватлаш позициясида туриб араб халқларининг ишончли дўсти эканлигини яна бир марта исботлади. Яқинда бўлиб ўтган можарода СССР ва бошқа социалистик давлатлар араб мамлакатларига жуда катта ёрдам бердилар ва Исроил агрессиясини даф этмоқ учун уларга зарур бўлган энг замонавий қурол-яроғларни юбориб турдилар».

«Империализмга ва агрессияга қарши олиб борилаётган курашда араб мамлакатларининг томонини олаётган Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг қатъий позициясига араблар юксак баҳо бермоқдалар», дейилади журналдаги мақоланинг охирида.

БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИНИНГ БОШ АССАМБЛЕЯСИДА

НЬЮ-ЙОРК, 16 ноябрь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош Ассамблеяси Бирлашган Миллатлар Ташкилоти билан Африка Бирлиги Ташкилоти ўртасидаги ҳамкорлик масаласини ялпи мажлисда муҳокама қилди ва Африканинг 37 давлати биргаликда киритган резолюцияни катта кўпчилик овоз билан қабул қилди. Португалия ва Жанубий Африка ҳукуматлари, шунингдек Жанубий Родезиядаги оқ танли озчиликнинг ғайри қонуний режими томонидан қилинаётган жинояткорона репрессиялар натижасида мустамлакачилик, ирқий камситиш ва апартеид қурбонларига самарали ёрдам бериш мақсадида Африка Бирлиги Ташкилоти билан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ўртасида ҳамкорлик қилиниши мумкинлиги резолюцияда қайд қилиб ўтилди. Бош Ассамблея Хавфсизлик Кенгашининг Африкага таааллуқли ҳар бир ишига Африка Бирлиги Ташкилотини мунтазам равишда тортиш зарурлигига Хавфсизлик Кенгашининг алоҳида эътиборини жалб қилди.

Р. НИКСОННИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН, 16 ноябрь. (ТАСС). Бугун АҚШ президенти Р. Никсон баёнот бериб, халқаро вазиятни баҳолаб ўтди, бу йил АҚШнинг Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикалари билан муносабатларида олдинга силжиш давом этаётганлигини қайд қилди.

Президент, жумладан, шу йил ёзда Вашингтонда ўтказилган юксак доирадаги учрашув Америка — Совет муносабатларини янада ривожлантиришга ёрдам берганлигини уқтириб ўтди.

1973 йилда, деди сўнгра Р. Никсон, Яқин Шарқда жуда жиддий танглик вужудга келди, лекин уруш бошланиб кетганидан кейин бу танглик гарчи мувақкат равишда бўлса ҳам бартараф қилинди. Р. Никсон жаҳоннинг шу районида аҳволнинг тинч бартараф этилишига эришмоқ учун буюк давлатларнинг ҳамкорлик қилиши зарурлигини уқтириб ўтди. Совет Иттифоқи билан юксак доирада олиб бораётган музокараларимиз, деди президент, давом этаверади. 1973 йилда Яқин Шарқда мустаҳкам тинчлик ўрнатилишига олиб келадиган жараён бошланишига умидворман, деди президент.

Президент ички проблемаларга ўтиб, Қўшма Штатларда ҳозирги вақтда энергетика ресурслари етишмаётганлигига тўхталди. Р. Никсон, энергетика проблемаси кризис даражасига бориб етганлигини, бу кризис Яқин Шарқдаги уруш натижасида кескинлашиб кетганлигини уқтириб ўтди. Шу муносабат билан у кўмир, табиий газ, ядровий энергиядан тағин ҳам кенгроқ фойдаланиш зарур, деди.

Президент Қўшма Штатлар олдида ҳали ҳам инфляция проблемаси турганлигига иқрор бўлди.

Р. Никсон «Уотергейт ишига» тўхталиб, «1972 йилдаги сайлов кампанияси вақтида хатоларга йўл қўйилган эди», деди. Мен, деди президент, бундай ҳаракатларни ҳеч қачон маъқуллаган эмасман, агар бундан хабардор бўлганимда, ҳеч қачон йўл қўймаган бўлур эдим, пировардида Р. Никсон, «ўз мансабимдан кетмайман», деб яна бир марта уқтириб ўтди.

ҚИЗИЛ КРЕСТНИНГ ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯСИ ЁПИЛДИ

ТЕҲРОН, 16 ноябрь. (ТАСС). Қизил Крестнинг бу ерда ўтказилаётган 22 халқаро конференцияси ўз ишини тамомлади. Конференцияда Қизил Крест жамиятлари иттифоқининг, Қизил Крест халқаро комитетининг вакиллари ҳамда 101 мамлакатдан келган, шу жумладан Совет Иттифоқидан келган делегациялар ҳам қатнашди.

Конференцияда қабул қилинган ҳужжатлар орасида СССР ва бошқа бир қанча мамлакатлар делегациялари томонидан таклиф қилинган «Қизил Крест — тинчлик омили» деган резолюция ҳам бор. Резолюцияда, жумладан, қуролли можаролар ва ўзгаларнинг ерларини босиб олиш натижасида граждан аҳоли қийналиб қолаётганлиги ҳаммани ташвишга солаётганлиги айтилади. Резолюцияда, барча ҳукуматлар халқаро муносабатларда тинч-тотув яшаш принциплари асосида тинчлик, тенглик ва яхши қўшничилик идеалларига амал қилишлери кераклиги ҳам уқтириб ўтилади. Конференция қатнашчилари қуролланиш пойгасини тўхтатмоқ ҳамда ёппасига батамом қуролсизланишга эришмоқ учун куч-ғайрат сарфлашни давом эттиришга даъват қилдилар.

Қабул қилинган бошқа резолюцияларда Қизил Крест халқаро конференцияси Исроилнинг экспансиячилик сиёсатини ва агрессив ҳаракатларини, шунингдек Жанубий Африка Республикаси ва Португалия мустамлакачилари ўтказиб келаётган ирқий камситиш ва геноцид сиёсатини ҳам қоралади.

Конференциянинг охирги мажлисида Эрон бош министри А. А. Ҳувайдо нутқ сўзлади.

ПЛАН ЛОЙИҲАСИ МАЪҚУЛЛАНДИ

ДЕҲЛИ, 16 ноябрь. (ТАСС мухбири). Бош министр Индира Ганди раислигида Ҳиндистон план комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Комиссия Ҳиндистон миллий экономикасини ривожлантиришнинг 1974—1979 йилларга мўлжалланган бешинчи беш йиллик плани лойиҳасини маъқуллади. Мамлакат бу беш йиллик планни амалга оширишда 197; йил 1 апрелидан бошлаб киришади.

Шу планга мувофиқ бешинчи беш йилликда экономикани ривожлантиришга 533,5 миллиард рупий пул ажратилади. Экономиканинг давлат секторини ривожлантиришга катта эътибор берилади: давлат секторининг эҳтиёжларига 372,5 миллиард рупий маблағ ажратилади.

Ялпи миллий маҳсулотнинг ҳар йилги ўртача ўсиши 5,5 процент миқдорида белгиланди. Саноатдаги ўсиш 8,2 процентни, қишлоқ хўжалигида эса 4,67 процентни ташкил этади.

Бош министр Индира Ганди мамлакат экономикасини ривожлантиришда планлаштиришга катта аҳамият бериб, давлат саноат корхоналарининг директорларига ва Ҳиндистоннинг барча планлаштириш органларига мактуб йўллади.

«Планлаштириш ишлари амалга оширилаётганлиги туфайли, дейилади мактубда, кейинги йигирма йил ичида саноатда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам катта муваффақиятга эришдик. Шу равишда биз қишлоқ хўжалиги маҳсулоти етиштиришни икки баравар кўпайтирдик. Саноатнинг янги тармоқлари пайдо бўлди ва ривожланмоқда».

Тўртинчи беш йилликнинг план топшириқлари, дейилади мактубда, деярли тўла равишда бажарилди. Аввалги беш йилликда бўлгани каби эндиги беш йилликда ҳам мамлакат экономикасининг давлат секторига асосий эътибор берилади, дейилади мактубда. Шу муносабат билан Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи мамлакатнинг барча планлаштириш органларини, бешинчи беш йилликнинг план топшириқларини бажаришга алоқадор бўлганларнинг ҳаммасини ўзларининг куч-ғайратларини план топшириқларини аниқ қилиб белгиланган муддатларда бажаришга қаратишга даъват этди.

А. ПОЛЯНСКИЙ,
Р. ГЛАДКИХ.

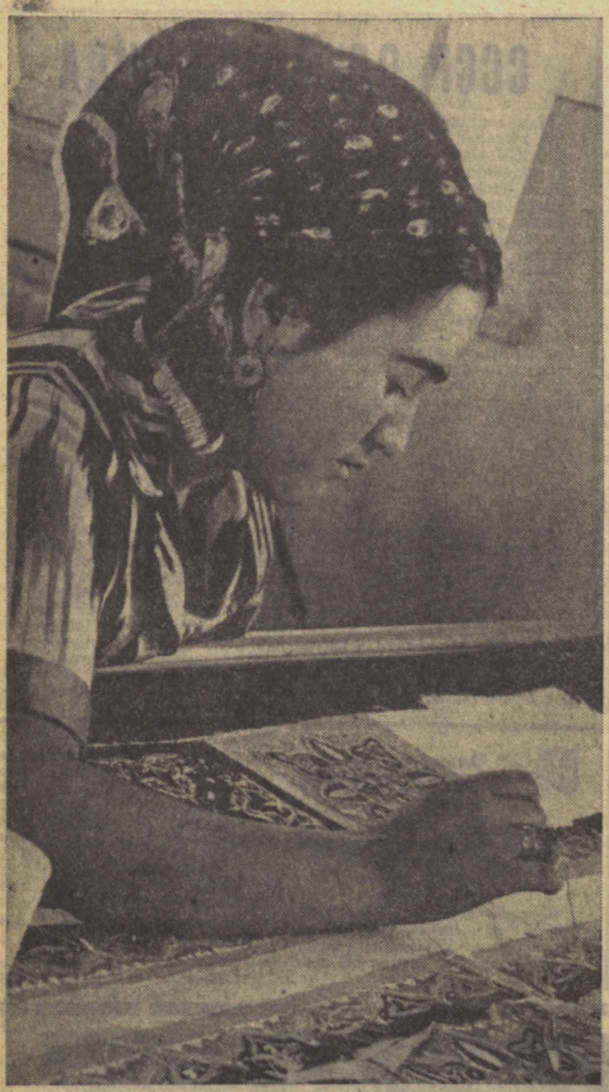

Бухоро зардўзлик фабрикасининг энг яхши ишчиларидан бири, коммунистик меҳнат зарбдори Саодат Ҳакимова шу кунларда меҳнат вахтасида туриб ишламоқда. Кунлик топшириқни ошириб бажариб, ўз дугоналарига намуна бўлмоқда. Суратда: С. Ҳакимова.

А. Палехов фотоси.

МЕДИЦИНАМИЗ ТАРИХИДАН

НОЁБ ОПЕРАЦИЯ

1943 йилнинг 19 февралида «Красная звезда»да ҳарбий врачнинг фидокорлиги тўғрисида кичкина бир хабар босилиб чиққан эди. «Н-чи медицина-санитария батальонига, — дейилган эди унда — жуда камдан-кам учрайдиган жароҳат билан яраланган жангчи олиб келинди: душман минаси унинг елкасини ўпириб кириб, суякни синдирган ва мускулда стабилизатори билан тиқилиб, портламай қўлтиғида дўппайиб қолган.

Салгина эҳтиётсизлик билан тегиб кетилса, мина портлаши мумкин эди. Жангчи лўқиллаётган оғриқдан азоб чекарди. У жуда кўп қонини йўқотиб, кучдан тойган. Дарҳол хирургия ёрдамида операция йўли билан ёрдам кўрсатиш талаб этиларди.

3-ранг ҳарбий врач Пехман хавф-хатарга қарамай операция қилишга жазм этди... Жангчининг ҳаёти сақлаб қолинди».

1942 йил 13 март куни газета ана шу ноёб операция бошланиши олдидан олинган суратни босиб чиқариб ярадор қизил аскар Николай Бистриковнинг жасорати тўғрисида ҳикоя қилди. Ўлим хавфига қарамай ўзларининг бурчини мардона ва ғоят зўр маҳорат ва эҳтиёткорлик билан адо этган врачлар ва медицина ҳамшираларининг номларини тилга олди.

Шундан буён ўттиз йилдан ортиқ вақт ўтди. Ноёб операция шоҳидларини излай бошлашга киришилган вақтда бирор натижа чиқишига умид боғлаш қийин эди. Хабарда бу воқеа содир бўлган қисмнинг адреси ҳам, сони ҳам кўрсатилмаган эди. Фақат навбатчи хирург М. Пехман ва операция қилишга жазм этган медицина-санитария батальонининг комиссари М. Мордвиновнинг фамилиялари кўрсатиб ўтилган эди. Редакциянинг илтимосига ёрдам кўрсатиши мумкин бўлган кишиларнинг ҳаммаси бажонудил жавоб берди. РСФСРда хизмат кўрсатган врач, медицина хизмати полковниги В. Макаров собиқ 3-ранг ҳарбий врачи Пехманнинг хотираларини юборди, майор И. Кондрашен СССР мудофаа министрлигининг архивидан медицина-санитария батальони комиссарининг уруш йилларидаги уй адресини қидириб топди, Знаменки шаҳри ҳарбий комиссарлиги ходими майор И. Середа Мордвинов билан учрашишга эътибор берибгина қолмай, оперативлик кўрсатиб, мухбирга у билан учрашишда ёрдамлашди.

— Воқеа гўё кеча рўй бергандек эсимда, — дейди у тўлқинланиб, — Бистриков 30 ёшлар чамасидаги норғилдан келган йигит бўлиб, урушгача Уралда тракторчи бўлиб ишлаган. Афсуски, унинг адресини ёзиб олмаган эканман, ҳозир у тирикми, ёки йўқми билишни истардим. Операцияда медицина ҳамшираси Нина Зверькова қатнашди. У бир қанча вақт мен билан хат ҳам ёзишиб турди. Кейинчалик ундан дарак бўлмай қолди. Минага келганда унинг номи ўчсин. Эсимга тушса баданим музлаб кетади. Ахир уни ўз қўлимда ушлаб туришга тўғри келган эди.

Янгидан-янги далиллар ва тафсилотлар кун сайин кўпайган сари воқеа ўзининг довруғини кутилгандан кўра йўқота борди. Бошқа бир нарса: кишиларнинг қаҳрамонлиги тобора ёрқин ва равшанроқ кўзга ташланарди. Шу нарса яққол намоён бўлдики, Николай Бистриковнинг тақдирига аралашган кишилар учун бу оддий иш — хатарли, мураккаб, бироқ ҳаққоний иш эди. Бу кишилар бошқача йўл тутишлари мумкин эмас эди.

...Ҳужум ҳали давом этар, жанг майдони устидан снарядлар хуштак чалиб ўтар ва миналар ғижирлаган овоз чиқариб портлаётган бир чоғда санитарлар Николай Бистриковни ана шундай аҳволда топишган эди. Унинг сон суяги синган, ўнг қўлининг қоқ қўлтиғида эса мина стабилизатори дўппайиб турарди. Унинг ёнида граната ётибди. Солдат теварак атрофидаги кишилар учун қандай хавф-хатар пайдо бўлганлигини пайқаб, ўзини портлатиб юбормоқчи бўлди, лекин халқани суғириб олишга мадори етмай қолди.

— Йигитлар, мени ташлаб кетаверинглар — деб илтимос қилди Бистриков оҳиста товуш билан,— яна мени деб бошқалар... Барибир, менинг тирик қолишим қийин.

Санитарларга ҳеч қачон бундай хатарли беморни кўтариб келишга тўғри келмаган эди. Ҳар бир секундда портлаш рўй бериши мумкин эди. Лекин улар аҳа шу дақиқаларда ўзлари ҳақида эмас, балки ярадорни медицина-санитария батальонига етказиб олсак бўлгани, деб ўйлашарди.

Навбатчи жарроҳга кутилмаган жароҳатланиш тўғрисида маълум қилганларида у бу хабарни ташвишланмай кутиб олди. Ғира-шира қоронғу тушиб келаётган, ҳали жанг давом этаётган бир чоғда санитарлар снаряднинг йирик парчасини мина деб ўйлашлари мумкин эди. Лекин у қабулхонага кириб, қотиб қолди. Металлдан ясалган мина солдатнинг қўлтиғи остидан даҳшатли бир тусда кўзга ташланар, унинг тепасидан эса стабилизаторнинг кескир қанотлари тарвақайлаб чиқиб турарди.

Бундай беморни қабул қилиш бирон-бир инструкцияда кўзда тутилмаган, унга биринчи ёрдам кўрсатишда ҳамманинг боши қотиб қолган эди. Батальон штатларида сапёрлар йўқ. Шу яқин атрофдан ёшгина бир артиллериячини чақириб келишди. У қандай қарорга келар экан, деб сабрсизлик билан кутиб туришди. Бироқ, унинг ҳафсаласи пир бўлиб, қабулхонадан чиқди:

— Миналнинг тузилиши қандайдир ўзгача, менда уни хавфсиз ҳолатга келтириш учун имкон берадиган бирон-бир калитим йўқ.

Операция хонаси ёнидаги чодирларда юзга яқин ярадорлар, шунингдек, бутун медицина ходимлари жойлашган. Қуёш ҳам аллақачон уфқ орқасига яширинган эди. Кундуз куни бўлганида минани ана шу чодирлардан чеккароққа чиқариш мумкин бўлар эди.

— Энди нима қиламиз? — врач комиссарнинг қандай қарорга келишини кутар эди.

— Операция қилиш керак, — деди қатъий оҳангда Мордвинов. Бош жарроҳ Иван Михайлович Колодкин ҳам ана шундай фикрда эди.

Врачларни ва медицина ҳамшираларини чақиришди, вазиятни тушунтиришди. Дарвоқе, вазиятни тушунтириб ўтиришнинг ҳожати ҳам йўқ эди. Ҳарбий кишилар хавфнинг қанчалик хатарли эканлигини яхши тушунар эдилар. Бироқ, ҳеч ким ўз бурчини бажаришдан бош тортмади. Тажрибали жарроҳ Пехман билан бир сафда унинг хотини Мария ҳам турди. Клавдия Васильевна Мамаева эса унга ассистентлик қилди, медицина ҳамшираси Нина Зверькова эса жарроҳ асбобларини узатиб турди.

Жарроҳ солдатнинг қўлини оғримайдиган ҳолга келтирди, кўч оқиб турган ва сизаётган ярани кенгайтириб, минани олди, уни комиссар Мордвиновнинг қўлига узатди. Мордвинов эса бамисоли чақалоқни бағрига олгандек, хатарли юкни авайлаганча медицина-санитария батальони доирасидан ташқарига олиб чиқиб кетди. Операция эса давом этар эди. Николай Бистриков ўзини жуда ёмон ҳис қилаётган эди. Қўлидаги қон томирлари асаблари йиртилиб, елка суяклари майда-майда бўлиб кетган қўли музлаб қолган, томирларининг уриши эса сезилмас эди. Гангрена (қорасон)нинг аломатлари яққол сезилиб турарди. Унинг қўлини кесиб ташлашга тўғри келди.

Кўп ўтмай ярадор ҳушига келди, соғая бошлади, ўн кун дегандa эса уни мамлакат ичкарисига жўнатишди. Уни врачлар ва медицина ҳамширалари кузатиб қўйишди. Солдат ҳаётида рўй берган бу воқеа кишиларга бир-бирларини яхшироқ билиб олишга, машаққатли имтиҳондан шараф билан ўтишга ёрдам берди. Уларнинг ҳаммаси солдатни жанг майдонидан олиб чиққан санитарлар, Бистриковни қабул қилиб олган биринчи ёрдам пунктининг ходимлари операцияни бенуқсон ўтказиб, мардлик эстафетасини муқаддас билиб, бир-бирларига оширдилар.

И. ДИНИН.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.20 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Янгиликлар. 9.40—«ДО-РЕ-МИ-ФА-СОЛЬ». 10.10 **Талагай ботир** (қўғирчоқ фильм). 10.25 — Ўйлаб топ? 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10—«Будильник». 11.40 — Спорт программаси. 12.40 — Концерт 13.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 14.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 14.30 — Музикали киоска. 15.00 — Мультфильмлар. 15.30 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув. 16.30 — **Арафа** (бадиий фильм). 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.30 — Адабий театр: «Олтин қўллар» 19.00—Ахборот. 19.15 — МОСКВА. 19.45—Ўн минут музика. 19.55 — **Телеминиатюралар.** 20.35 — Ахборот. 20.55 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув 22.15—«Вақт». 22.45 — **Хоккей:** ЧССР—ШВЕЦИЯ. 23.30 — Концерт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 19.55 — МОСКВА. **Киносаёҳатчилар клуби.** 18.55 — «Шеърият». Шота Руставели. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 19.45 — «Голубой огонёк» саҳифаларида. 20.50 —**Гувоҳнинг ғойиб бўлиши** (бадиий фильм). 22.15 — Киноэкран янгиликлари. 22.35 — Киночўзгуда—ҳаёт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 17.55—ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 18/XI да **Боғчасарой фонтани** (кундуз соат 12 да). **Дон Карлос** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/XI да **Олтин девор** (кундузи), **Абу Райҳон Беруний** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18/XI да **Ажаб савдолар.** 19/XI да **Хотинимнинг эри.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/XI да **Ойдин** (кундуз соат 12 да). **Биринчи бўса** (кечқурун).

КИНО

Қум карьери генераллари — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Талантлар ва мухлислар — «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Оддий кийимдаги киши — «СПУТНИК» (тоқ соатларда). «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Булутлар ортида осмон — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ». ҲАМЗА номли, (кундуз ва кечқурун).

Тартиб учун қилинган жиноят— «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Гул ва тош (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Телбалар ҳафтаси — С РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун). «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (жуфт соатларда). Ғ. ҒУЛОМ номли (тоқ соатларда).

Привалов миллионлари — «МОСКВА» (17.30).

Озодлик нақадар нашъали сўз «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

М. УЛУҒБЕК НОМИДАГИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ АРХИТЕКТУРА-ҚУРИЛИШ ИНСТИТУТИ

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқишга ўрта маълумотли илғор ишчилар, колхозчилар ва Совет Армияси сафида хизматни ўтаб қайтганлар, мактабни тугатгандан сўнг камида бир йиллик иш стажига эга бўлганлар қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига номзодларни танлаш ва йўлланма беришни саноат корхоналари, қурилишлар, транспорт ва алоқа ташкилотлари, совхозлар, колхозлар, ҳарбий қисм қўмондонлиги раҳбарлари партия, комсомол ва касаба союз ташкилотларининг тавсияси билан ўтказадилар.

Тайёрлов бўлими: архитектура, саноат-граждан қурилиши, сув канализацияси, теплогазофикация, инженерлик иқтисоди мутахассислиги бўйича институтга кирувчиларни тайёрлайди.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ректор номига ёзилган ариза, иш жойидан берилган йўлланма (йўлланма тингловчини юборадиган корхонанинг умумий мажлиси қарорига биноан берилади), меҳнат дафтарчасидан кўчирма, ишлаб чиқариш характеристикаси, 286-формадаги медицина справкаси, 3x4 см. катталикдаги фотосурат, турар жойидан справка.

Паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

Ҳужжатлар — 25 ноябргача қабул қилинади; 25—29 ноябрларда математика, физика, расм бўйича суҳбат ўтказилади.

Ўқиш муддати — 8 ой.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 ДЕКАБРДАН БОШЛАНАДИ.

Тингловчиларга 40 сўм стипендия тўланади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар. Мурожаат учун адрес: Самарқанд-47, Лолазор кўчаси, 70-уй.

ДАВО ИСТАБ

ФЕЛЬЕТОН

Бир неча кундирки, Оҳангарон район халқ маорифи бўлими мудири Д. Тўраев ўзини бошқача ҳис қилади. Дардини кимга айтишини билмайди. Бош бухгалтер Р. Расчупкина ҳам мана шу аҳволда.

— Энди нима қилдик, дарди бедавога йўлиқдик-ку, — дейди Д. Тўраев бош бухгалтерга.

— Мен ҳам ҳайронман. Яхшиси докторларга учрашайлик. Дардимизга даво топишар, ахир.

Икковлон Оҳангарон даволаш-санитария бирлашмасининг бош врачи М. Мухторов ҳузурига етиб боришди. Бирлашма бош бухгалтери С. Авясова ҳам шу ерда экан. Улар меҳмонларни илиқ кутиб олишди.

— Келсинлар, ўртоқ Тўраев, қайси шамол учирди?

— Бироз тобим қочиб турганга ўхшайди, — маъноли қараб қўйди Д. Тўраев. — Дардим нимада эканлигини бир бошдан айтиб берсам, кейин шунга қараб бирор маслаҳат бўлар.

— Марҳамат, қулоғим сизда, — даволаш-санитария бирлашмаси бош врачи М. Мухторов меҳмонларга қараб қолди.

Д. Тўраев аста сўз бошлади:

— Гап мана бундай. Ўзингиздан ўтар гап йўқ. Ҳалигидай, ҳамма ерда ҳам молия интизоми деган гап бор. Мактабларга майда-чуйда сотиб олиш, ўқитувчиларга маош тўлаш... Шуларнинг ҳаммасига пул даркор. Мана шу пул масаласида келиб чиққан чалкашликлар бошимни айлантириб қўйди. Бир ерда ўқитувчиларга ортиқча ҳақ тўланган бўлса, бир ерда камоматга йўл қўйилган. Районимиздаги саккизта мактабда 12 киши штатдан ташқари ишлатилди. Уларга 9100 сўм ҳақ тўланди. 20- боғча-яслида 61100 сўмлик иш ҳақига смета тузилмади.

Район халқ маорифи бўлимининг мудири бир оз ҳаёлга толди. Гўё бир нарсани эслаётгандай суҳбатдошларига мўлтираб қараб қўйди. Кейин бир хўрсиниб, арзида давом этди:

— Қўл остимдаги баъзи одамларнинг ношудлиги, ўзимнинг кўнгилчанглигим учун ана шундай аҳволга тушдим. Ҳикоямнинг аввалидан охиригача айтадиган бўлсам, ёстиқдек китоб бўлади. Лекин кўп гапириб бошингизни оғритмоқчи эмасман. Яна бир-икки қизиқ гапларим бор, халос. Чунончи: ҳалиги мен айтгандай штатдан ташқари одамларни ушлаб турганимиз учун ўтган йили 7200 сўм совурулган эди. Бу йилнинг беш ойида 2379 сўм шамолга учди. Саккизта синфни ортиқча кўрсатганимиз учун 1972-1973 ўқув йилида давлатнинг 11 минг сўми бекорга кетди. Бош бухгалтериянинг ўзида 77 мингдан зиёд ортиқча сарф бўлди. Бундан 52,1 минг сўми бажарилмаган ишлар учун тўланган.

Мана, бош бухгалтеримиз Расчупкинанинг ўзи айтсин. Ўтган йили кассада бирор марта ҳам ревизия ўтказилмаганлиги учун талай чалкашликларга йўл қўйилди. Кассиримиз В. Ким ўз билганича иш тутди. Биргина ўзидан 2027 сўм камомат чиқди. Бош бухгалтер 535 сўмни ҳазм қилиб юборибди.

Айтаверсам, гап кўп. М. Омонов директорлик қилган 2-ишчи-ёшлар мактабидаги қалбакичиликлардан сўзлайми? Ёки ўрни тагида йўқ фаррошларга ҳақ улашиб юборганимизни айтиб берайми? Йўқ, булар бунчалик қизиқ эмас. Собиқ хўжалик мудири К. Комилхонов қилган ғаройиботлар олдида ҳеч гап бўлмай қолади. У бира тўла 10939 сўм камомат қилди. 8899 сўмлик кўмирни, пуф деди-ю, осмонга учириб юборди.

Мана шунақа, дўстим. Бош бухгалтерим билан бир чамалаб кўрсак, давлатнинг 85 минг сўмдан зиёд пулини йўқ қилиб юборибмиз. Ана шунинг ваҳимаси билан кечалари мижжа қоқмаяпмиз. Ваҳима дарди ҳам ёмон дард бўлар экан. Бир илож қилиб, бизларни даволаб қўйсангиз хурсанд бўлардик.

Район даволаш-санитария бирлашмасининг бош врачи М. Мухторов билан бош бухгалтери С. Авясовалар ҳайрон бўлиб қолишди. Негаки, улар ҳам Оҳангарон район халқ маорифи бўлими мудири билан бош бухгалтери чалинган дардга гирифтор бўлишган экан.

М. Мухторов чуқур хўрсиниб-ди-да, достонини ўқий бошлади:

— Ўртоқ Тўраев, келиб-келиб ҳасратингизни менга айтдингизми? Ўзимиз ҳам сизлардан беш баттар ташвишда юрибмиз. Энди мен сўзлай, сиз эшитинг.

Қарамоғимдаги тўрт даволаш муассасасида идора, хўжалик харажатларининг ҳисоб-китоби йўқ, бу бир. Жами 2 9минг 361 сўм ортиқча харж қилиб юборибмиз. Жами 32368 сўм етишмайди. М. Файзуллин бошчилик қилаётган ташкилотда 3263 сўм қонунга хилоф равишда сарф этилган. Бир ярим ставкадан ишлайдиган врачларга 1611 сўм ортиқча ҳақ тўлаб юборибмиз. Марказий касалхона билан шаҳар поликлиникаси врачларига нормада белгиланганидан 2784 сўм ортиқча сарф этилди. Тўрт жарроҳ эса ишламай 1230 сўм нақд санаб олди. «Октябрь» участка касалхонасининг бош врачи Турғунов ҳамда юқумли касалликлар бўлимининг мудири Тожибоев қайси йўл билан ортиқча пул олганликларини ўзлардан сўрайсиз.

Штатда кўзда тутилмаган ҳолда 16 врачни ишлатиб, бир йилда 16 минг сўмдан зиёд пулни исроф қилдик. Шофёримиз Х. Ризаев бутун бошлиқ «Москвич-408» автомашинасини йўқ қилибди. Қалай, ўртоқ Тўраев, менинг достоним сизникидан кам бўлмаса керак-а.

Д. Тўраев билан бош бухгалтер Т. Расчупкиналар нима қилишларини билмай ўрниларидан туришди. Кейин аста сўрашди:

— Сизларки, врач бўлатуриб шунчалик «касалликка» йўлиққан экансизлар, энди биздек кишиларни ким даволайди? Ўзларингизни-чи?

Жуда ўринли саволлар! Оҳангарон районидаги бу икки катта ташкилотда соврилган талай минг сўмлар учун кимлар жавоб беради?

Усмон ЮСУПОВ.

АХБОРОТ

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

ТЕАТР САФАРДА

Республика қўғирчоқ театри коллективи навбатдаги сафарга йўл олди. Қардош Қозоғистон шаҳар ва қишлоқлари бўйлаб ўтказиладиган галдаги гастроль кунлари қўғирчоққа «жон» киритувчилар кичкинтойларнинг севимли спектаклларини намойиш қилишади. Театр репертуаридан «Алдар кўса», «Гўзал малика» каби асарлар ўрин олган.

ЯНГИ ФИЛЬМ

«Ўзбекфильм» киностудияси ўзининг янги маҳсулоти билан санъатсеварларни хушнуд этадиган бўлди. Ўзбек шоираси Нодирабегимга бағишланган тўла метражли бадиий фильмни суратга олиш ниҳоясига етди. Картинани СССР халқ артисти Комил Ерматов постановка қилган. Фильм яқин кунларда экран юзини кўради.

УКРАИНА САНЪАТИ

Тошкентликлар қардош украин халқининг санъати билан яқиндан танишмоқдалар. Халқ амалий санъати музейида ёғочдан ишланган турли хил буюмлар, қўлда тўқилган гиламлар, миллий кийимлар намойиш этиляпти. Ёғоч идишлар, чармдан тайёрланган буюмлар томошабинлар эътиборини тортмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ТААССУРОТИ

Америкалик рассом Мини Агинс республикамизда бир неча кун меҳмон бўлди. Унинг қўлида сайқал топган катта-кичик асарлар кўргазмаси Тошкентдаги Ҳамза номли санъатшунослик илмий-тадқиқот институтининг залида очилди.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

СИЛАКПОР

Павлов силикат заводида овозни ютиш ва иссиқликни изоляцияловчи янги материал-силакпордан плиткалар ишлаб чиқарила бошланди. Газосиликат таркибига майда қум, оҳак, гипс ва алюмин кукуни киради.

Силакпор плиткаларини исталган рангда ишлаб чиқарса бўлади.

МОЛАН

Ленинграддаги С. М. Киров номли тўқимачилик ва енгил саноат институтида яратилган янги синтетик материал молан деган ном олди. Янги материалдан тикилувчи костюм, пальто ва бошқа кийимлар об-ҳаво ўзгаришларига бефарқ бўлиб, эзилмайди. Моландан тикилган кийимларни икки юз даража иссиқликда ҳам дазмоллаш мумкин.

Моландан техника мақсадларида ҳам фойдаланиш мумкин. У нурга чидамли, иссиқлик ва электризоляцион хоссаларига эга. Молан маълум шароитда қайта ишланса, ҳар қандай эритма таъсирига берилмайдиган тола ҳосил бўлади.

ПАХТА — ЛАВСАН ГАЗМОЛИ

Штапель толаларини қайта ишлаш Марказий илмий-текшириш институтида сув ва кислота таъсирига берилмайдиган янги пахта—лавсан газмоли яратилди.

Янги газмолдан кислота ва бошқа ўткир реагентлар шароитида хизмат қилувчи ишчилар учун махсус кийимлар тикилади. Синовлар янги кийимлар илгаригиларга қараганда 10 баравар кўп хизмат қилишлигини кўрсатди.

ЭЛЬБОР

Ленинграддаги бир неча илмий ташкилотлар шаҳардаги Ильич номли завод коллективи билан ҳамкорликда қаттиқлиги жиҳатидан олмосга тенг эльбор материалини яратдилар. Олмос 800 даража иссиқликдан кейин парчалана бошласа, янги материал бир ярим минг даражага чидай олади. Завод коллективи ишлаб чиқараётган силлиқлаш айланмаларига Давлат сифат белгиси берилди. Эльборни металларни қирқишда ҳам қўлланиш мумкин. Эльбор хоссаларининг яхшиланишида Ленинград политехника институти аспиранти тошкентлик Зоҳид Собировнинг ҳам хизмати катта.

Қ. АҲМЕДОВ,
химия фанлари кандидати, доцент.
Ленинград шаҳри.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Астрономия илмий-тадқиқот институти ўзининг юз йиллик юбилейига тайёргарлик кўряпти. Бир вақтлар астрономия лабораторияси бўлган бу кичик илмий муассаса Совет ҳокимияти йилларида йирик тадқиқот марказига айланди. Ҳозир бу ерда бешта бўлим ишлаб турибди. Институт техник жиҳатдан яхши жиҳозланган. Илмий ходимларнинг тайёргарлиги юқори савияда. Қуёш физикаси соҳасида эришилган натижалар халқ хўжалигида кенг қўлланилмоқда. Суратда: қуёш физикаси бўлими катта илмий ходими, физика-математика фанлари кандидати И. Сатторов ва стажёр-тадқиқотчи А. Расулов қуёшдаги физик жараённи ўрганиш мақсадида Катта қуёш телескопини ишга ҳозирлашмоқда.

А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ).

СПОРТ

ХАБАРЛАР

ЮТУҚЛАР ҲИСОБОТИ

Республика шашка федерациясининг ҳисобот сайлов йиғилиши бўлди. Йиғинда спортнинг шашка тури бўйича қўлга киритилган ютуқ ва камчиликлар қайд қилинди. Жумладан, ҳозирги вақтда 19 спорт мастери, 456 мастерликка номзод ҳамда 34 мингдан зиёд оммавий разрядликлар тайёрланганлиги тилга олинди. Утган ҳисобот давридан бери бир ҳалқаро классли спорт мастери, 5 спорт мастери, 129 мастерликка номзод ва кўплаб оммавий разрядликлар тайёрланди. Федерация пленумида, шунингдек, республика ҳамда мамлакат мусобақаларида Ўзбекистон шарафини ҳимоя қилишга арзигулик спортчи йигит-қизлар сафи тобора кенгайиб бораётгани айтилди. Пленумда республика шашка федерациясининг раиси қилиб С. Нормуҳамедов сайланди.

УСТОЗЛАРГА УНВОН

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги республика физкультура ва спорт комитети коллегияси бир группа устоз-тренерларга фахрий унвон беришга қарор қилди. Жумладан, республика спорт маҳорати олий мактабининг бош тренери Ю. Пузанов, спорт ўйинлари бўйича маҳорат мактабининг сув тўпи тренери Б. Луценко, ихтисослашган болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг катта тренери В. Манин, Тошкент жисмоний тарбия институтининг катта ўқитувчиси Г. Кешишевлар «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер» унвонига лойиқ кўрилди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент,«Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Б. — 271. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Р. 01833.